

fotos FrieslandCampina

Melkvee houden volgens het On the way to PlanetProof-keurmerk

We hebben 1,7 keer de aarde nodig om de wereldbevolking in zijn huidige levensstijl te voorzien. Er is echter maar één aarde. Om de aarde minder te belasten moeten we met zijn allen kiezen voor duurzamer geproduceerde producten. Dat is de gedachte achter het keurmerk 'On the Way to PlanetProof'. FrieslandCampina levert sinds 2018 als eerste zuivelonderneming zuivel die voldoet aan de eisen van dit onafhankelijke keurmerk.

— Wiebren van Stralen (FrieslandCampina)

> Een steeds bredere groep mensen wil duurzamere keuzes maken. Het is alleen niet altijd duidelijk wat je kunt doen. Wanneer je een product koopt met het On the way to PlanetProof-keurmerk, koop je een product dat duurzamer is geproduceerd en daardoor beter is voor natuur, milieu, klimaat en dier. Het internationale keurmerk, ontwikkeld door de Stichting Milieukeur, is te vinden op zuivel, groenten en fruit, eieren,

bloemen, planten, bomen en bloembollen. Alle boeren en tuinders die onder het keurmerk produceren, streven ernaar om hun manier van werken in balans te laten zijn met de draagkracht van onze planeet. In Nederland werken 2000 boeren op inmiddels 80.000 hectare landbouwgrond volgens de eisen van dit keurmerk. Ook handelaren, verpakkers en bewerkers van producten moeten aan de PlanetProof-criteria voldoen. Dit wordt allemaal gecontroleerd door externe onafhankelijke partijen zoals de certificeerders van Qlip en SGS. Deze organisaties hebben controleurs in dienst die op het boerenbedrijf of in de fabriek controleren of er voldaan wordt aan de voorwaarden die SMK stelt. Deze controle komt bovenop de controle die de zuivelonderneming zelf doet bij de boer, een dubbelcheck dus.

On the way to PlanetProof zuivel
Boeren die On the way to PlanetProof-melk leveren, spannen zich extra in op drie gebieden: dier, natuur en klimaat. Deze integrale aanpak is uniek en tot stand gekomen door samenwerking tussen diverse experts, wetenschappers en belangengroepen. Hierdoor krijgt het keurmerk brede steun van bijvoorbeeld het Wereld Natuur Fonds, Agrarische natuurverenigingen, Natuurmo-

numenten (zie kader) en Wageningen Universiteit en Research. De deelnemers moeten op alle drie de onderdelen beter presteren dan het landelijk gemiddelde. Excelleren op een van de onderdelen is dus niet genoeg. Bovendien moeten ze op een van de onderdelen bij de beste twintig procent van Nederland horen. In de praktijk betekent dit dat slechts iets meer dan tien procent van alle Nederlandse melkveehouders mee kan doen met dit keurmerk omdat ze op alle onderdelen goede resultaten moeten kunnen laten zien. Om deel te kunnen nemen aan dit keurmerk is het verplicht dat de koeien tenminste 6 uur per dag de wei in gedurende minstens 120 dagen.

Dier
Iedere koe heeft een eigen ligplek, de koeien kunnen gebruik maken van elektrisch aangedreven koeborstels en er is ruimte voor natuurlijk gedrag. Weidegang is een basiscriterium, waarbij de ondergrens is vastgelegd op 120 dagen per jaar en 6 uur per dag. Deze maatregelen resulteren in levensduurverlening van een koe van het landelijk gemiddelde van 5 jaar en 2 maanden, naar 6 jaar.

Natuur
Op gecertificeerde boerderijen proberen boeren

de natuurlijke kringlopen zoveel mogelijk te sluiten en de diversiteit van de natuur te ondersteunen. Dit kan bijvoorbeeld door zoveel mogelijk zelf te voorzien in voer uit de eigen regio en daar ook de mest te gebruiken, of door activiteiten die de weidevogel- en bijstand ondersteunen. Het bedrijf moet voldoen aan normwaarden voor stikstofbodemoverschot, eiwit van eigen land, ammoniak per hectare en blijvend grasland. Ook gelden er speciale eisen voor het beheer van natuur en landschap (zie kader). Glyfosaat mag niet gebruikt worden op erf en grasland.

Klimaat
Op gecertificeerde boerderijen worden minder broeikasgassen uitgestoten dan gemiddeld in Nederland en er wordt alleen gebruik gemaakt van groene stroom. De boeren verminderen de uitstoot van broeikasgassen door hun koeien aangepast voer te geven, zuiniger om te springen met meststoffen en zo energiezuinig mogelijk te werken.

Doorgaand proces
Het vergt inspanning en vakmanschap van de melkveehouder om aan de strenge normen te voldoen. Maar 'On the way to' betekent ook dat de eisen voor certificering ieder jaar worden aangescherpt. Dit geldt niet alleen voor de melkveebedrijven, maar ook voor de verwerkende productieelocaties. Er is dus sprake van een dynamisch

certificeringsschema dat de lat telkens hoger legt. De resultaten per melkveehouder worden gemeenten door verschillende partijen, zoals de Gezondheidsdienst voor Dieren en de laboratoria die bodem en gewaskwaliteit meten. Tevens wordt gebruikt gemaakt van verschillende monitors, zoals de biodiversiteitsmonitor (zie artikel op pagina 34). Daarnaast worden op ieder bedrijf controles uitgevoerd in opdracht van FrieslandCampina en wordt wekelijks getoetst op melkwaliteit. De melk van melkveebedrijven die voldoen aan de strenge criteria van het keurmerk, wordt door FrieslandCampina apart opgehaald en gescheiden van andere melkstroom verwerkt tot gecertificeerde On the way to PlanetProof zuivelproducten zoals (karne)melk, yoghurt en kaas.

Kleine bijdrage, grote impact
De kleine meerprijs die de consument betaalt voor On the way to PlanetProof-zuivel komt niet ten goede aan de winst van FrieslandCampina, maar wordt doorgegeven aan gecertificeerde melkveehouders. Gecertificeerde melkveehouders ontvangen 2 cent per liter extra. Deze vergoeding komt bovenop andere beloningen zoals de weidegangvergoeding. Daarnaast investeert FrieslandCampina 1,5 cent per liter in duurzaamheidsprojecten in de keten zoals zonnepanelen of door biogas aangedreven melkwagens.<

wiebren.vanstralen@frieslandcampina.com

Een manier van zuivel produceren die de aarde minder belast

Samenwerking Natuurmonumenten en FrieslandCampina

Natuurmonumenten en FrieslandCampina zetten zich samen in om de natuur te verbeteren. Deze samenwerking houdt in dat Natuurmonumenten melkveehouders die voldoen aan PlanetProof wil steunen door hier het logo van de vereniging aan te verbinden. Boswachters van Natuurmonumenten en melkveehouders van FrieslandCampina zetten zich daarnaast in om van elkaar te leren, elkaar te inspireren en samen te zoeken naar slimme, nieuwe oplossingen die goed zijn voor de natuur en voor de bedrijfsvoering van de boer. Zo kijken ze naar welke maatregelen de boer op zijn eigen land kan nemen, gebruikmakend van de omgevingskennis van de boswachter. Zo voegt kennis van planten en soorten die goed in het gebied passen wat toe, de boer kan dan zijn beheer beter inpassen in de omgeving. Gerichte aanplant en onderhoud van landschapselementen bijvoorbeeld, of slootkantenbeheer over een groter oppervlakte dan alleen de natuurgebieden. Samen met andere partijen en organisaties wordt via de Biodiversiteitsmonitor in beeld gebracht wat de oogst is van alle inspanningen voor natuur en biodiversiteit op boerenland.

Certificatie-eisen Beheer Natuur en Landschap

Stichting Milieukeur heeft in het certificatieschema voor 'On the Way to PlanetProof' verschillende criteria opgenomen voor Natuur & Landschap. Alle deelnemers moeten tenminste 5% kruidrijk grasland hebben, of voor minimaal 10% aan gelijkwaardig natuur -en landschapsbeheer doen. De hoogste score krijgen bedrijven die tenminste 10% kruidrijk grasland hebben óf 5% kruidrijk grasland en minimaal 10% gelijkwaardig. Iedere deelnemende melkveehouder doet aan beheer van natuur en landschap, ook als het bedrijf niet in aanmerking komt voor landelijke regelingen die daarvoor zijn. Voor de controles op het beheer is fysieke controle en registratie van beheerpakketten verplicht. Deze controle wordt uitgevoerd door de Collectieven en de coördinatie daarvan ligt bij BoerenNatuur.

Stichting voor versterking van weidevogelgebieden

De stichting Versterking Weidevogelgebieden is opgericht door BoerenNatuur, de Vogelbescherming en FrieslandCampina en wil weidevogels beschermen en in de geschikte gebieden de groei van de weidevogelpopulatie bevorderen. Als zuivelcoöperatie vertegenwoordigt FrieslandCampina ruim 70 procent van de melkveehouders in Nederland, die samen een groot deel van het Nederlandse cultuurlandschap beheren. Weidevogelbeheer vraagt om investeringen en aanpassing van de bedrijfsvoering. Melkveehouders vragen om ondersteuning bij het nemen van maatregelen om weidevogels beter te kunnen beschermen. Tegelijkertijd geven klanten en partners regelmatig aan financieel bij te willen dragen aan versterking van weidevogelbeheer. Via de stichting worden fondsen geworven en partijen met elkaar verbonden. Gebiedsbeheerders en (groepen) boeren kunnen plannen indienen voor concrete maatregelen die bijdragen aan de bescherming van weidevogels in het betreffende gebied. Het fonds ondersteunt eenmalige investeringen in maatregelen of beheer, zoals de aanschaf van waterpompen voor een hoger waterpeil of plasdras-percelen. Soms wordt geïnvesteerd in materiaal voor predatiebeheer, zoals rasters. Partners die een bijdrage willen leveren, worden aan het weidevogelgebied en het plan middels een bord of andere communicatie uitingen verbonden.